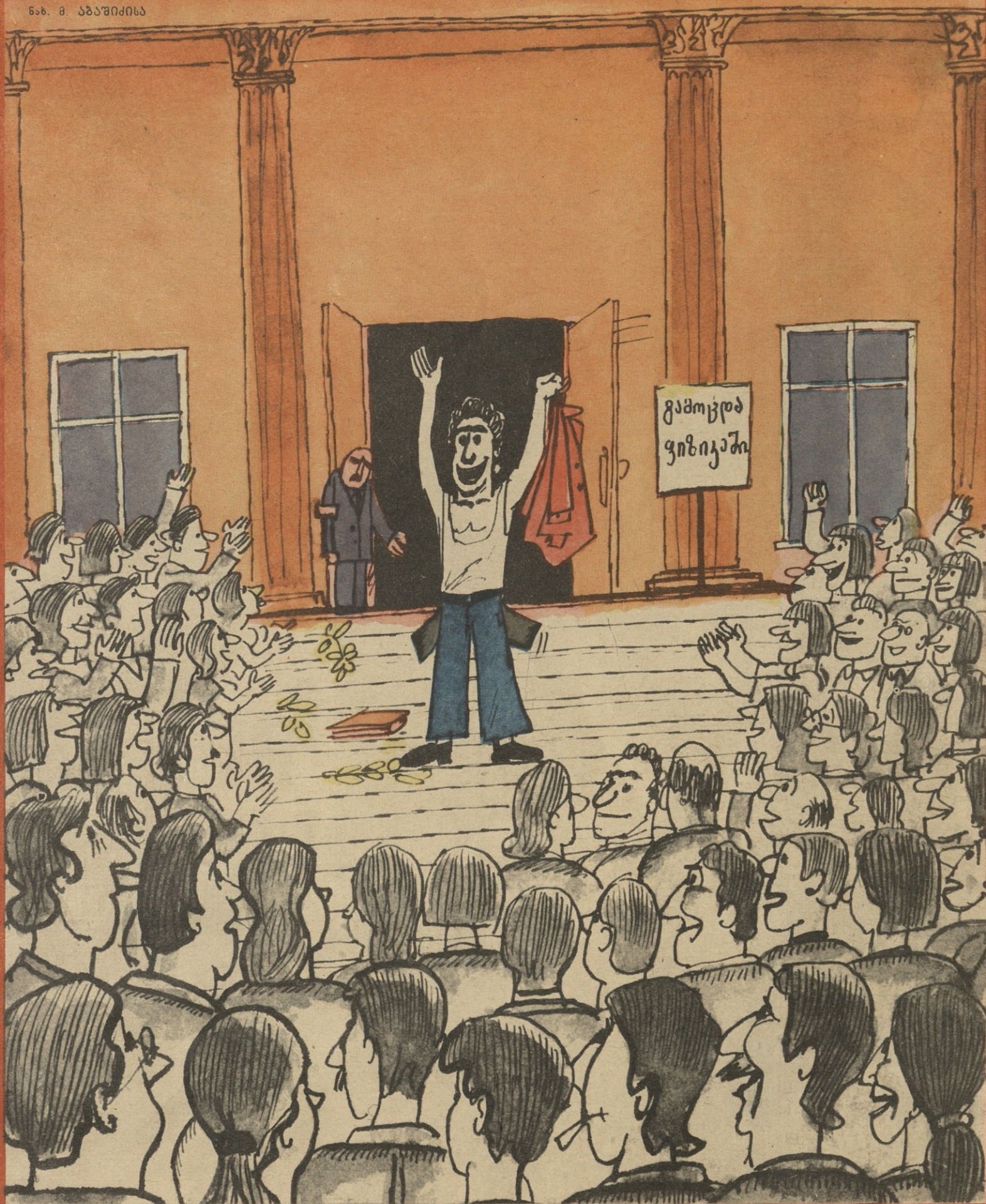

ნახ. მ. აბაშიძის

— ხალხო, შეამოხედეთ, უფულოდ შევდივარ! მერა არ
ღამიწყობ, ფული მისცა და ხუთიანი ისე დაუფარეს!

რაც თვალში გხვდება!

ეროვნული
ბიჭვინთა

ახსენით. უამრავი უცხოელი გერონტოლოგი ჩამოდის. უკვირთ, რაშია საქმე, აქ ამდენ ხანს რომ ცოცხლობენ? მათუხალა-აბორიგენებს უამრავ შვილს ვას აძლევს: რას ჭამდით, რას სვამდით, როგორი დღის რეჟიმი გქონდათო. პასუხობენ: ღომს და აჭიკას, ხორცსა და ღვინოვდაც არ გვითქვამს უარი; თენდებოდა, ვიღვიძებდით, ღამდებოდა და ვიძინებდითო!

ერთი ფრანგი გერონტოლოგი ჩამოსულა და საფრანგეთში ისე დაბრუნებულა, ერთი ასაკოვანიც არ მოუხანსულებია. თავიდანვე ასე განუცხადებია: აქ რომ ვცხოვრობდე, მეც გადავაბიჯებდი ას წელსო. დასტურ, მუსიე ფრანგო!

აბა, მაშ, რა იქნება?! — ბუნებას აფხაზეთში ისეთი ჰარმონიულობით შეუზავებია ზღვისა და მთის ფარმაკონები, რომ აქაურობა კლიმატოტერაპიულ სახანად უქცევია! ბუნების ეს მუქთად ნაბიჯები სიმდიდრე სრულყოფილი ჯანმრთელობის კერად რომ იქცეს, მოითხოვს მხოლოდ და მხოლოდ მშენებლობას!

მშენებლობამ მოგვაგონა: უკვე მერვე წელია შენდება სამას ორმოცდაღვიანი დასახლებები სახლი „გუმისთა“. მოსკოვისა და ლენინგრადის სპაროქტო ინსტიტუტის ზღვასმოწყურებული თანამშრომლები სასობით შეპყრებენ მშენებლობის უფროს ა. მარჯანიშვილს. ა. მარჯანიშვილი კი — №6 ტრესტის მესამე სამშენებლო სამმართველოს უფროს ვ. ვარდანიას. „გუმისთა“ კი ჰა და ჰა! შარშან საგზურები გაიყიდა, მობრძანდით, გელთო! ჩამოვიდნენ დამსვენებლები, მაგრამ რა დაგიკარგავს, რას იძებნა? სადა დასახლებები სახლი?! ბეწვზე დაეკიდა საქვეყნოდ ცნობილი აფხაზური სტუმართმოყვარეობის რეპუტაცია.

სიცხვილის ოფლი გუმისთას აგუძერამ მოწმინდა: თავის ისედაც გადატვირთულ ეზო-კარს კიდევ სამას ორმოცი დამსვენებელი მიუმატა. ადვილი წარმოსადგენია, თუ როგორი კმაყოფილები იქნებოდნენ ასეთ „ხალვათობაში“ დასახლებულად ჩამოსული სტუმრები!

შარშანდელს ვინ ჩივის, წელსაც ვინაჩრობით მოუსწრეს საკურორტო სეზონს. „გუმისთას“ მშენებლებს ბევრი მსხვილმან-წვრილმანი სამუშაო დარჩათ დასამთავრებელი. ალბათ, საგაიხად თუ შემოინახეს. თავშენახული ხალხი ყოფილან „გუმისთას“ მშენებლები.

კიდევ კარგი, აფხაზეთში ხანდაზმული ადამიანი ბევრია, თორემ ვინ დაადგენდა, როდის დაიწყო ბალნეოლოგიური სამკურნალო ობიექტის მშენებლობა ვაგრამი, ან ტყვარჩელის სანატორიუმ-პროფილაქტორიუმის საძირკველი როდის ჩაიყარა! ერთი კია: აქ არ მიუბაძვთ გუმისთელები-სათვის და ღია ცის ქვეშ არ მოუპატიებიათ დამსვენებლები. ესეც საქმეა თუ არა?!

ავად ხარ? მოინახულე ავადმარა და განიკურნები! ან ავადმყოფობას რას ელოდები, ბავშვებისათვის დაიჭირე თადარიგი! მედიკოსები გვარწმუნებენ, აქაური შავა მოზარდებისათვის ზედგამოჭრილი არისო. ალბათ, ამიტომაც, ჩვენი მომავალი თაობისათვის განზრახული ყოფილა ორას ორმოცდათაღვიანი თანამედროვე კაპიტალური პანსიონატის აშენე-

ბა. განზრახული კია, მაგრამ განსაზღვრული როდისაა საქმის დაწყება და დამთავრება, არავინ უწყის. ავადმარას თვალსაწიერიდან ნახევარი აფხაზეთი თუ არა, ბიჭვინთა მაინც მოჩანს. ბიჭვინთა, სადაც დამსვენებელთა სიმრავლით ზღვის დონეც კია აწეული!..

თუ როგორ მატულობს მოაგარაკეთა რაოდენობა აქ, თვალნათლივ ჩანს სასადილოებსა და სასაუზმებთან გაჭიმული რიგებით, ყოველ წელიწადს რომ იზრდება და იზრდება (ესეც შენი ბარომეტრი, სადაც სინდიუს შესანიშნავად ცვლის ცოცხალი რიგის). წელს ულტრაიისფერი სხივებს „ზეგეგმით“ ძალაუნებურად კიდევ უფრო მეტი დამსვენებელი მიიღებს დღიური ულტრის მოლოდინში, რადგან, მშენებლების წყალობით, ვერა და ვერ დამთავრდა ექვსას ორმოცდათაღვიანი სასადილო!..

ქაუქათა კორპუსებს, ბიჭვინთის ცნობილ ფიჭვებს, გამჭვირვალე ზღვასა და სხვასა და სხვას, სხალისისა და სიცოცხლის კალორიები შეაქვთ ადამიანში, მაგრამ.. აი, ულათათო ფარდულები, რომელთა შეცვლაც გადაუწყვეტიათ ახლით, ამიტომაც მოუწიდავთ მასალა და უწყესრიგოდ მიუყრ-მოუყრიათ! ან ეს უქუქათა რასა ჰგავს, ადებავი რომ ჩამოცლია და პეწი დაუკარგავს?!

— გაგონილა ასეთი რამ?!—ჩივის დამსვენებელი—ვერ დამიდგენია, მოვიმატე თუ დავიკედი წონაში! დადგან ერთი სამედიცინო სასწორი, რა დიდი აწონ-დაწონა ამ საკითხის გადაჭრას უნდა?!

— საჩივრის წიგნი!—კატეგორიულად მოითხოვს „ფაცხაში“ ვილაც.

— არა გვაქვს, ბატონო, საჩივრის წიგნი! შაბათ-კვირას ღირუქციაში მიაქვთ! — პასუხობს მეტუფეტე.

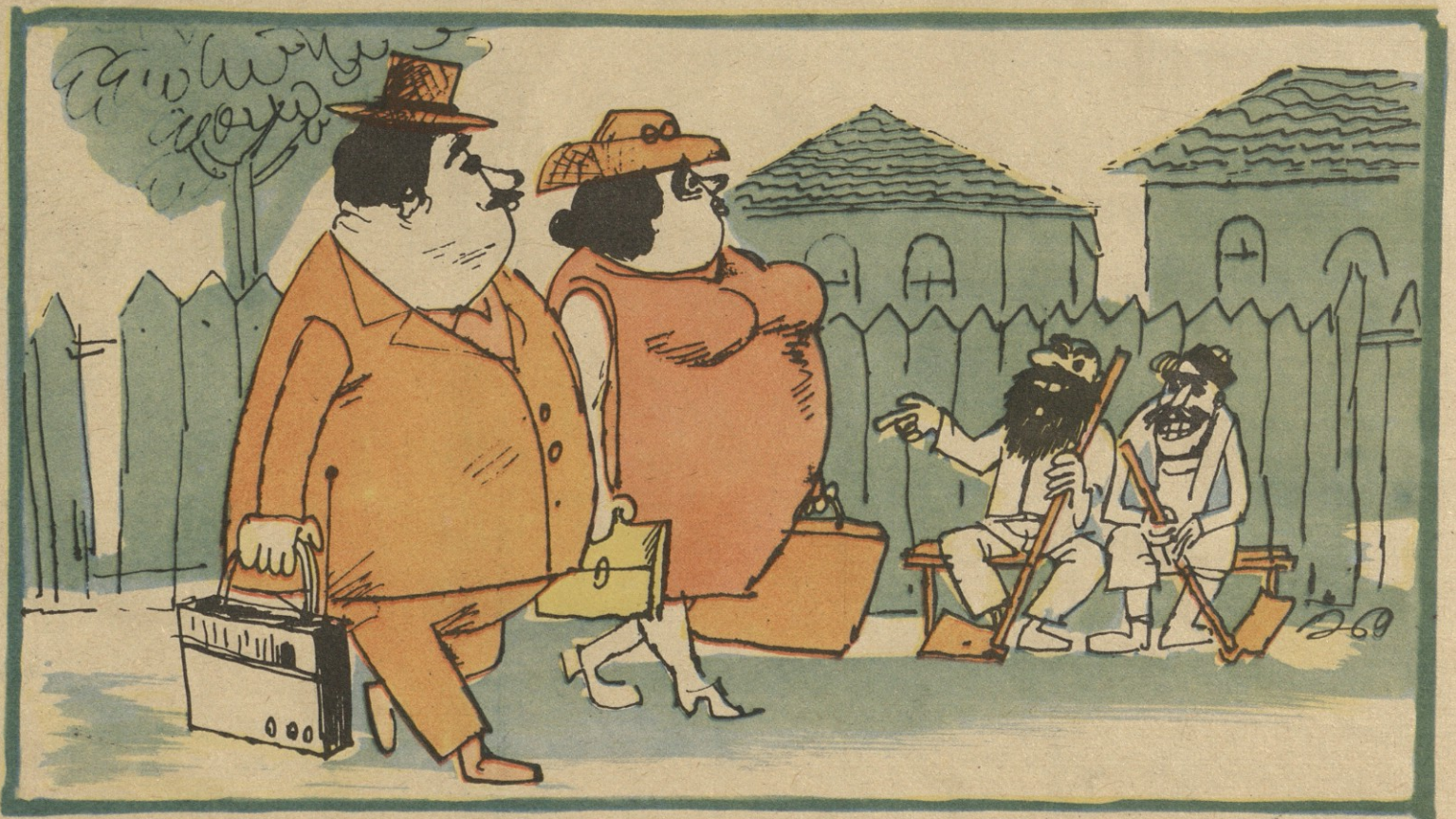
— შოო, ცხაგებია! ჯაფა ექნებათ დიდი და შაბათ-კვირას ასვენებენ! — ასვენის ის ვილაც.

საჩივრის სათქმელად კი აქვთ მიზეზი „ფაცხის“ კლიენტებს, რადგან აქ, უმალღესი ტიპის კურორტის საკვებ ობიექტში, ყაფის ფინჯნებს, წარმოიდგინეთ, ცივი წყლით რეცხავენ! ალბათ, ეს არ იცის კურორტის ღირუქტორმა მ. ბასილაიამ, თორემ... თუმცა რატომ არ უნდა იცოდეს? არა, არცოდნას ვერ დავწამებთ მას, მაგრამ, ეტყობა, ეს მიკროსკოპულ ნაკლად მიანია სანატორიუმის თაგვაცხს, ისევე თვალუხილავ წვრილმანად, როგორც ცივი წყლით გარეცხილ ფინჯანზე მიკროული მიკრობი!

ახლა აფხაზეთში ვაგანია სეზონია. საიდან არ ჩამოსულან აქ ნერვების, ფილტვებისა და გულის გასაჩანსადებლად. მკლავში ძალამომბატებულები ზღვაში ჩვირიან ვალიდოლებსა და სედუქსენებს, ზღვაშივე ტოვებენ მოწყენილობასა და უსიამოვნო განწყობილებებს. აქაურობა მაღლიერების გრძნობითაა გაულენთილი. რას იზამ, ხასხასა კონდრიან ეზოში აქა-იქ ჭინჭარიც ამოვა ხოლმე და უსიამოვნოდ ხვდება კაცს თვალში. სამწუხაროდ, რაც თვალში ხვდება, ხანდახან გულშიც ვაივლის!

ვგვინი აპუზარდნი
გარი მებრეპელი

ნახ. მ. აბაშიძისა

— დასასვენებლად რომ ჩამობრძანდით, სავროთოდ თუ გიშუაგიათ?!

მეზობელს ერთი შვილი ჰყავს,
ერთი ნანატრი გულიყო;
წიგნი არ უყვარს... კლასიდან
კლასში ძლივს გადასულიყო!

რეპეტიტორთან წავიდნენ,
ურცხვად რომ მიმალულიყო,
ყელმოდერებით ისილეს,
ფულებით დაგანძულიყო!..

მის ფულებს ფული უმატეს
და მიაბარეს გულიყო.
შემდეგ ერთ დიდ კაცს ეძებდნენ,
ის პროტექტორი თუ იყო!..

ძებნეს და ძებნეს... მონახეს,
დივანში განაბულიყო,
მოისაუბრეს, მორიდდნენ,
მოაგუნებეს გულიყო.

ყველა გამოცდა დამთავრდა,
სიები გამოკრულიყო;
ძებნეს და ძებნეს... ვერ ნახეს,
არსად ეწერა გულიყო!..

პროტექტორს კრიჭა შეკროდა,
ამ ამბით დაბნედილიყო,
რეპეტიტორი არ ჩანდა,
გაგრაში გაფრენილიყო!..

გულიკოს დედა კენსოდა,
სიებით ჩაეციდილიყო,
მამა მჯიღს გულზე იცემდა,
ქორივით გაფაფრულიყო!..

დამჩაგრეს, დამიბრიყვესთ, —
ტურს იბზუებდა გულიკო,
მიშველ მკერდს ინაჟებდა,
შედებინ-შეპუდრულიყო!..

ნოდარ შამანაძე

ჯერ კიდევ არ გახსნილა კიკეთში 50 ად-
გილიანი სასადილო და 130 მაყურებელი-
სათვის განკუთვნილი კინოთეატრი.

(გაზეთებიდან)

ნახ. ზ. ლომიძისა

კიკეთელი ტყუპები

„...ამასთანავე ჩვენ მუდამ უნდა გვახსოვ-
დეს, რომ სოფლის მოსახლეობის საკუთრება-
ში მყოფი პირუტყვი მეცხოველეობის სასა-
ქონლო პროდუქციის წარმოების ვადების
უდიდესი რესურსია და მისი უგულებელყოფა
მიუტევებელი შეცდომა იქნებოდა...“

...ჩვენ უნდა დავეხმაროთ მოსახლეობას
მაღალპროდუქტიული პირუტყვის შექმნაში,
საკვებით, სასუქით, საძოვრების მოწყობით...“
საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური
კომიტეტის XVIII პლენუმის მასალებიდან

ძმირზასო ნიანგო! „კაცი კაცითაო“, კა-
ციებს უთქვამთ და ჩვენ რატომ არ შეიძლება
ვთქვათ „ცხოველი ცხოველითა“?! განა, ჩვენ
არ შეგვიძლია ერთმანეთს მხარში ამოვუდ-
გეთ, ჭირი და ლხინი გავიზიაროთ? აბა, მამ,
ყური კარგად დაგვივდე და დახმარების ხელი
გამოგვიწოდე ჩვენ, გაჭირვებულთ და ამოწყ-
ვეტის პირას მისულთ:

1964 წლის დსაწყისში, თბილისსა და მის
გარშემო მდებარე სოფლებში 17 ათასი სული
ძროხა ვითვლებოდა. ჩვენი რჩით და მაწვნით
მარადებოდა ვაკე და სოლოლაკი, დიდუბე
და ისანი, ჩულურეთი და ხარაღუხი... დედაქა-
ლას გარშემორტყმული გორების ნოყიერი
ბალახით ვივსებდით ჯიქნება კავკასიური,
ხოლმეგორული, იაროსლავლური, პოლანდიუ-
რო და შვეიცარიული ჯიშის ძროხები. მართა-
ლია, კერძო მოქალაქეთა პირად საკუთრებაში
ვითვლებოდით, მაგრამ თბილისის რძითა და
რძის პროდუქტებით მომარაგების საქმეში
გარკვეული წვლილი შეგვიტანდა და თუ უმ-
ცირესი რაოდენობა „მაწონი, მაწონი“-ს ყვი-
რილით საღებოდა ქუჩებში, უმეტესობა კო-
ლერაციულ ფაქრობას ბარდებოდა და ამით
ივსებოდა ის სიცარიელე, რის ამოვსებასაც
საზოგადო მეურნეობა ვერ ახერხებდა. მაგრამ
ერთ ღრუბლიან დღეს, უჩვეულო დადგენილე-
ბა გამოვიდა. იმ დადგენილებაში შავით თეთ-
რზე ეწერა: „აეკრძალოთ ქალაქებში — თბი-
ლისში, სოხუმსა და ბათუმში მცხოვრებ მოქა-
ლაქეებს პირადი საკუთრებელ პროდუქტიული
და მუშა პირუტყვის ყოლა“. მას შემდეგ წავა-
და შავად ჩვენი საქმე: ძროხები, რომლებიც
აქ თვალს არ ვენახებოდით და ჩვენი ჯიქნები
ყოველდღიურად ოც და ოცდახუთღობიანი
ჭურჭლებს ავსებდნენ, გადავცეს წელში გაუ-
მართავ ფერმებს და წელში გამართულ ხორ-
ცის დამამზადებლებს. რამდენიმე წლის შემ-
დეგ ამ ცეცხლს ნავთიც გადაეხსა, გამოვიდა
მეორე დადგენილება, რომლის მიხედვითაც
თბილისთან ახლოს მდებარე სოფლები — ბა-
გები, ვაშლიჯვარი, ოქროყანა და სხვები ქა-
ლას შეუერთდა და მისი უშუალო ფარგლე-
ბის შიგნით მოექცა. ორღობე ქუჩად მოინათ-
ლა, ხე — მცენარედ, ჯაგნარი — სკვერად და,
საერთოდ კი, სოფელი — ქალაქად. (თუმცა,
კერძობით, ისე ჰგვანან ქალაქს, როგორც
ჩვენებური დეკორატივი — სამოთხის ფრთა-

ფარფატა ანგელოზებს) ძველი და ახალი დად-
გენილების თანახმად, გუშინდელ სოფელელ
ნიკას და დღეს უკვე ქალაქელ ნიკოლოზს
აეკრძალა საკუთარი ძროხის შენახვა და აბი-
ბინებულის მინდვრის გათიბვა!..

დადგენილება რაღა დადგენილებაა, რომ არ
შესრულდეს და, აკი, სრულდება კიდევ. 12
წლის განმავლობაში 17 ათასიდან ას ძროხად
დავედით და თუ ახლა ქულზე კაცი არ გამო-
ვაცხადეთ, ცასა და მიწას არ მოვუხმეთ, ორი-
ოდე თვეში ჩვენც საყასბოში ამოგვხვდება
სული შეუბრალებლად და თვალდაუხამხამებ-
ლად!..

აი, ასე ყუამდე დავედით, პატრიცეზული
ნიანგო! რა დავაშავეთ?! კარგის მეტი რა გა-
ვიკეთებია თბილისელებსათვის?! თუ ასე გგ-
რძელდა, კამეჩებოვით გადავშენდებით და საწ-
ველად ვინა ჩივის, დასანახადაც აღარ ვეყო-
ლებით ჩვენი დედაქალაქის ნორჩებს. მერე,
აღბათ, ზოოპარკში ყირაფის ან მაიმუნის
გვერდით ავეიშენებენ ვოლოცებს და შაბათ-
კვირებით პატარა ბავშვებს აჩვენებენ ჩვენს
ამქვეყნიურ არსებობას. თუმცა, ვინ იცის, ისე
გაწყდა კამეჩის სახსენებელი, რომ თბილისის
ზოოპარკში კამეჩს კი არა, ზაქსაც ვერ დალან-
დავ მესხიერებაში აღსადგენად ან მოსაგონებ-
ლად (თუ სხვა არაფერი, კამეჩის მაწონი მაინც
არ შეენანათ დალოცვილებს?)!

საყვარელო ნიანგო! აღბათ, პრესაში წაი-
კითხავდი ჩვენი დაუძინებელი მტრების —
მგლების დაცვისათვის ატეხილ კამათს. თუ
პირისხილიან მხეცებს გამოუჩნდნენ მფარვე-
ლები, ჩვენ რა დავაშავეთ?, განა, მგლებზე
ნაკლები ამაგი გვაქვს გაწეულ ქალაქელები-
სათვის? —

თორმეტი წელი კი არა, ჩვენი სისხლსავსე
ცხოვრება ყოველდღიურად მოითხოვს შესწო-
რებებსა და კორექტივებს.

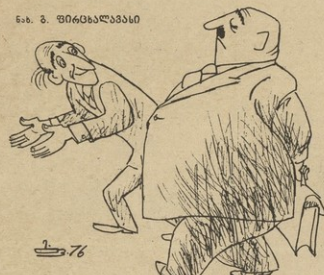
თავად ცხოვრებამ დააყენა ასე მწვა-
ველ მეცხოველეობის შემდგომი განვითა-
რების, პროდუქტიული პირუტყვისათვის სა-
ჭირო საკვების, — სილოსისა და სენაჟის
საკმარისი რაოდენობით დამზადების საკითხი.
მამ, თუ ასეა, გვიშუამდგომლე, ძმავო ნიანგო,
იმათ წინაშე, ვისაც დადგენილების წერა და
შეცვლა შეუძლია. გადახედონ 1964 წლის
ბრძანებას, ძირფესვიანად ნუ მოგვსპობენ, ნუ
ჩადგებიან ჩვენს ცოდვაში და სანამდე თბი-
ლისის ახლომდებარე სოფლები ქალაქებს და-
ემსგავსებიან, მანამდე მაინც გავვიგრძელონ
სიცოცხლე!

3. მამუქალაქშილი

„ნიანგის“ კორესპონდენტთა ქსელის
განყოფილების გამგე.

ზ. სალახიანი

ქ. თბილისის ორჯონიკიძისა და კალინინის
სახელობის რაიონების ვეტსამკურნალო.
უფროსი ვეტქიმი

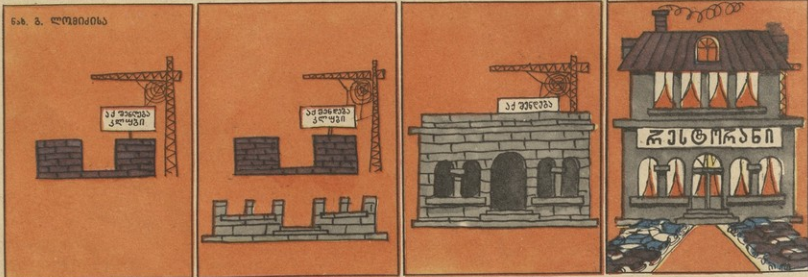
დროზე მივხადოთ!

დღითი დღე იზრდება და მდგენ-ღება სოფლის სასაფლაო. ახალმა კულტურამ, მატერიალური დღეობის სიუხვემ, ტექნიკის წინგეულმა თავისი უღვივრო მისაჲ მიცავს... მისი განსასვენებელი ადგილი წა-ვიდა ის დრო, როცა ჭირისუფალი ჭრტის ანგნდა უახლოესი ადამიანის საფლავს, როცა მიცვალებულის გულზე მიშვე, ცოცხი ლოდი იღო მხოლოდ. ამგვამდ თეას ახარებს სოფლის სასაფლაოს ხილვა: მაგალი გემოვნებით ამწებელი კვალი მოწყობილი საცხოვრებელი სახლები თუ სხვა საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ნაგებობანი თითქმის წვლიან ზღვებს ქალქებსა და სოფლის სასაფლაოებს შორის. ახლა იმგავადად ნახეთ სოფელში სასაფლაო, სადაც არ იყოს გაყვანილი რაღაცეა ჭოლი, შუბი, წყავსადენი, გათიხვა, გავისა და კვიციმბრებს ცხსფერი გარსანი... მიცვალებულს ხშირად სურდა გველაფერი, რისი გონივრ ცოცხალ ადამიანს? მაგრამ რედა ადინიშობს, რომ, ყოფილგარსი სიეთუბანი ერთად, ამ მიოდლი კეთიანი მანერ ტუნდენიც იფიცებს ფეხს: ეს არის ერთგფორებისა მიცვალებულთა საცხოვრებელი სახლები ერთმანეთს ემგავებებანი ერთგული სტრუქტურის ბს აერთიანი სოფლებების ადგილს იტერს რენა-მარხაროლის ნაგებობანი, თითქმის დაიცავდა სოფლური ურბანობა, სამხრეთე, სტრუქტურის ურბანობა, დამახასიათებელი დგორი. ახლა იმგავადად ნახეთ სასაფლაოზე გრამიტივი გაბუნებული სახლები. ერთმანის აფილი, ცოცხა და დიგირი, ახვეა ეთორგვილი იმგავათადაც იტეს ცოცხალი ლობე და ბის ჭიმბერი. ეველაფერი რენამ მიცვალი სასაფლაოს არეიტექტურამ ეს უნდა დაჰაყაროს ერთგული იე-

უპილო მანდროსანი... ძალირი

იცნობთ ამ ქალს—გამზარდულს მალისა? ვინ თქვა, ძალი ზრუნედა არ ღარს? უსუილობის არ აქვს გარე, ახალს დაქვიდა ღოფის ჭვარში. მანერ ლოცვითი ღმარს ათავს, ყოფილი ახობებს მიწას ხასთელს. რა ჰქვანს, სახლი მარტო ვერ ძღუნს, ძალს უზბადებს მსუეე კვირებს და, ფუთუბა ჩილის ნაკვალ, ძალს იხრტებს სახლს მკერდზე! არცევე ძალის სურათები მოავეენია ღამბა ეველებს... ძალის იტლიზი ვინ დათავილის ბავთობს, ბუთობს და ცანეტებს! ჩიხიად არ თვლის ქმარის ჩივლს, ძალის უწედა... ათავისჩინი! თქვეიც ვამფოთებთ, ალბათ, ძალის მოყვარული ქალის კენის ერთგული ჰარბობს არც ვა ნატრობს, ხალის ნაკვალ, ძალე ართობს. ამ უწყინარ უმეკლობათვის, ქმარს ვი არ თვავს დამიბობს უმეტერი გამზარდულს, ზრუნედა და დლოსს, და მი გეჩივრ მწივებს დარღობ: იწენე, ჭიხად, ნაკვალ ძალის, ამ ქალს ხალტი ვეზარბა?

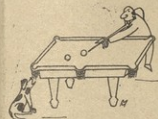
ითერ სახარბამი ჯღაზანამ

სამაგნილე

სამაგნილე

სამაგნილე

რი, ის, რაც ერთ ათველი წლის განმავლობაში ტრადიციამ შეინახის, არ უნდა წაივლიყოს ერთი ხედილის მოსიბო!

თუ ერთ შემთხვევაში, ზედმეტ მზრუნველობისამ გვექვს სამე, სამწუხაროდ ჩვენი ჩაიონებნი ჯერ კიდევ ნახავთ ყოველგვარი უსურად-ღობობით გაპარტახების პირადმე მისულ სასაფლაოებს, სადაც მიცვალებულთათვის არ არის შექმნილი ელენენტარული საცხოვრებელი პირობები: სასაფლაოს არ აქვს მადანია, საფაფადიყო, კულტურული ცენტრები — კლბი, ზილილიცია, სპორტული მოედანი... მიცვალებულთა თითქმის მოწყობილი არიანი გარე სამყაროს. ყოველდღიური მოხმარების საგნებისთვის მუზიხელ სასაფლაოებზე ურბანო საიროლი. თუ წარჩინებენ, რომ ხშირად უახლოესი სასაფლაო რამდენიმე ათველი კილომეტრი არის დამორიებული მათგან, სურათიც ნათელი გახდება. ასეთ პირობებში, მიცვალებულბა ექ არაა, ცოცხლებს გაუჭირდება ცხოვრება!

სოფლის სასაფლაოთა ბედი ჩვენს საერთო სატვივიარია რაც შეიძლება დროზე უნდა მივიღოთ გადაწყვეტი ზომები, რადგან, ერთი მხრივ, ზედმეტა მზრუნველობამ ერთგული იერი არ გამოიკვლიოს მას და მეორე მხრივ, ყოველად გაუნაროდებულმა უსურადღობბამ არ გადახდობროს იგი! ვეფიქრობ, სხვა ორგანიზაციებთან ერთად, ამ საქმეში გადაწყვეტიტი სიტუა გეგონით უგვე გაიშეფი დლო და თეგანობებულ უმეცესებს, რომელთა უსურად ჩართვი უნდა წარმართის მუშაობა და თეფინან აფიცილიტი სტიტიური მოხდებან!

წინააღმდეგობა

ნაცნობი პანგამი სოხუმში

ვეფერერ მკაცრად დაბრუნეს, მანიხ, რიაცა ვაწეგბით, ეველ განმის სოხუმში "აველნური" პანგამი:

"ბრიტვი, ბრიტვი!" "უქვანაქა" მხის ლობრბი ხაველი — სამაიას ცეცავებ ტანწარწევა ქალბები.

"სრევა-ლოლას" — ფალციტიტ ვარსიბის მიწეეს ხაველი, დალიცავი, ვინ მთევეს, ნეცეც, ახვეა კონცერტებს!

სმით "წარბტვი" მდგირანი, წემს, შხვა თუ ქართა... კორორტ-ქალბს ამწვენებს" სეველნებტა არია!

აზიანა მიჰაქანამ (ქ. სოხუმი)

სოლი: — ააა... მხიბი: — ააა...

გველია მეთერი

მიხვევრე პანგამი

მიცხავრე იყო მველია — კომბონი და ეველი ბანდულით, თევეც ცტვიის უფროსი უევერად ხეღის და დანის უევერია!

უქვდენ და კავდ შეცნეს, უბიბას მბივიდობა, და თანეც უფრებს, მველიცა; მბიბობით გვიჩვენი გბრობანი.

მველიცა ფიქრობს: ამ ფიქროსს ნაწილს სოხუმში ვევერია! წაილი სარეწილ დევერეა, უევირინასა თუ უევერია!

თქვა და საქმესაც! მუღოზა, კავა, მველიცა, მველიცა; დღედაცტვიის ბატკნებ მამბარა, სავეუთარ სრეწე დარბარა. ბრალი სხვა შეეველიცა გადასლო, თევის ბიბობა გაბრობენ.

შევიღებარეული ნერებები ბატკნებს ექვდენ, ღლიონდენ... "არია მამის ნაწახაქა!" — გამევიბაში დობიბენ.

მველიცა კი მველიობა, კაცე ვაღვეცი ღორობი! თეავის დარა ცხობი სარეწე ვაბარობ ეთიორბადა!

მიკეთიბები გაბობა: სიძე, ცოლისძმა, ქვიცილი... თეადე ტახიტი დამრეგალი, ცტვიის ღმრესა თეადე ცტვიი!

გვიან ვეუტეს გბრობანი, — ცტვიისთვის ილიტივი შეეფრეს, და მუდის ზაფხვში გაბას უფროთ მველიცა ვევერია!

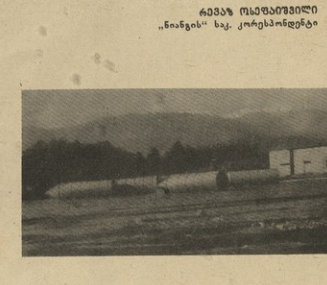
...ამ მამბეს ასე დაწარავს ხაველის თემა მბიბულით, იჩვეული: — სავეუთარ უევერეს დავარევა სტვის ყურეზე კენკის ჩევილი!

შირია მართალგამილი (ვახუშტის რაიონი)

მკერდული გუნდების უმეღობა

2000 ქალქ მამბარბის ესტრუბება, მამქანით იქნება ეს თუ რიბიბობი, არ შეიძლება თეადე ამ ცეცს ვაწეხებოთ. სრე-ფეველი მომხმობით მბიბობიშე წაიფორტირებული უევერება კომბოზე. ვიკეველი თე უფრო გეღეღება, თუ დამრეწელება და ითავისე, ვისია ამ რას წარბობა-ბებს ის ურბანობა, რაცივის ფონის ბუნევეობა სრე-ფეველი ეველ ეველ მოილო, ამბობენ 24 ელა კომბო-ბის მველავობა და კვიციბის ღანგებან ვაწევიცა. ღიფიბი იმეხების მოველებით შეეფრებოთ — მამბარბის მველებით, ეს მამბიშე საქმეველის სარ დაწახებას სამხარბის განმრეველობა კომბიბობებულ ნეველებს მქმარბებულ წარმობის დასმობრებულ ეს მომ ვაწევიცა იმდენი მველიცა რომ ებდამ მოველით რაბორ ვევერე, თეუთ ვევერეცა წეს არ დაბეველეთუ და საველ არე-მევერეთ. თევერე კომბიბობებულ ნეველებს მქმარბებულ წარმობის ვაწევიცა მოველით, ამბობენ მოველით. თევერეცა ვაწევიცა მოველით, ამბობენ მოველით. თევერეცა ვაწევიცა მოველით, ამბობენ მოველით.

რეს შემთხვევაში, მარტივი ხეობის ვადახებონ, ამს არც შეიძლება აწეო და არც დრო არადა, საველწოთ კოჩების ასე ვაწახტახებს არიას ასატეხებს ტახევის ხომ მიველ-განოველება უნდა!

მამბარბის ილიტივი "ნაიგის" ხაე კორბანდებანი

გვარს თუ კითხულობან ვრანგები?

ნიმუშადაწარმოვნი

აღწერის ვარგები

ამერიკელმა რასისტებმა ისევ ვააქტიურეს თავიანთი მოღვაწეობა. კუ-კლუქს-კლანმა და „თეორი რასის სიწმინდის“ დამცველმა საზოგადოებებმა ახალი კომპანია გააჩაღეს ზანგებისა და ამერიკის შეერთებული შტატების სხვა ფერადკანიან მკვიდრთა წინააღმდეგ. ეს კომპანია ტარდება ცინიზმით გაქვნილი ლოზუნგით — „ამერიკის 200 წლისთავთან დაკავშირებით, თავიანთი ადგილი მიუჩინოთ ზანგებს!“

სამარცხენო განაჩენი

გვრ-ის დემოკრატიული საზოგადოებრიობა აღმფრთხილებით შეხედდა პამბურგის სასამართლოს გადაწყვეტილებას — მართლმსაჯულებამ გამართა ექვსი ექვსელი, რომელნიც მეორე მსოფლიო ომში აქტიურ მონაწილეობას იღებდნენ ოკუპირებული პოლონეთის უდანაშაულო მოსახლეობის სისხლში ჩახრჩობაში. „სიკვდილის ბანაკებში“ — სობობორში, ბელჟიცში, ტრებლინკაში... ამ კონცენტრაციულ ბანაკებში დაიღუპა ერთ მილიონამდე ადამიანი!

საზრანგეთის კულტურის სახელმწიფო სამდივნომ გამოცვლია თუ რამდენ და რა ხასიათის წიგნებს კითხულობენ ქვეყნის მცხოვრებნი. გამოირკვა, რომ, მაგალითად, გასულ წელს, ფრანგების ერთ მესამედს საერთოდ არ მოუყვია წიგნისთვის ხელი (თავისებური რეკორდია), ხოლო 27 პროცენტს საერთოდ არა აქვს სახლში წიგნი!

ამ ერთობ საფუძვლიანი გამოცვლის სტატისტიკამ ისიც გამოაქვინა, რომ ყოველი მესამე ფრანგი პრაქტიკულად არასოდეს კითხულობს მხატვრულ ლიტერატურას, 24 პროცენტი მხოლოდ „გადათვალვებს“ ხოლმე, ასე, ერთ-ცხრა წიგნს (წლიწადში), კიდევ 24 პროცენტი ასევე „გადათვალვებს თვალს“ ათიდან ოცდახუთ წიგნამდე. ყველაზე დიდი მოთხოვნილება თანამედროვე თემატიკაზე დაწერილ რომანებზეა, მას „სტუენგ-სტუენით“ კითხულობს მოსახლეობის 35 პროცენტი. ყველაზე ნაკლები მოთხოვნილება კი... პოეზიაზეა!

ლექსებს მთელი საფრანგეთის მოსახლეობის მხოლოდ სამი პროცენტი კითხულობს არტურ რემოს, პოლ ვერლენისა და შარლ ბოდლერის ქვეყანაში..

მარჯვე საზრანგორო საშუალება

ზრი ლანკას რესპუბლიკაში ჰიპებს დიდი ხანია სხელი გატეხილი აქვთ. ჯერ კიდევ 1972 წელს, ამ ოკეანის გადაღმელ მორდის ქურუმებს, აეკრძალათ სახელმწიფოში შესვლა.

მიუხედავად ამისა, დღესაც კი ათეულობით და ასეულობით ჩამოძონძილი, დაუბანელი და გასაკრეჭი სტუმრები, რაღაც მაქინაციების წყალობით, ახერხებენ რესპუბლიკაში შეღწევას.

რამდენიმე ხნის წინ, ერთ-ერთ ცნობილ საზღვაო კურორტ ხიკადუეში, დააბატმრეს ამერიკელი, ინგლისელი და ავსტრალიელი ჰიპების რამდენიმე ჯგუფი. ყველა „სიკეთესთან“ ერთად ისიც გამოირკვა, რომ საზღვრისა და კანონის დამრღვევები, კონტრაბანდისტებიც აღმოჩნდნენ. მათ ქვეყანაში შეიტანეს ჰაშიშისა და სხვა ნარკოტიკულ საშუალებათა დიდი რაოდენობა.

ნარკოტიკებით კონტრაბანდისტთა გამრავლებამ ადგილობრივი ხელისუფლება აიძულა უფრო სერიოზულად მოეყვიდა ხელი ამ თმა და ჭკუაბურძენილი ხალხისათვის. პოლიციამ საქმეში ინტერპოლის დეტექტივებიც ჩართო. ასეთ შედეგს კი მაინც არავინ ელოდა: აღმოჩნდა მთელი საერთაშორისო იატაკქვეშა სინდიკატი, რომელიც უზარმაზარი მასშტაბებით ვაჭრობდა ჰაშიშით, მარისუანით, ოპიუმითა და სხვა სახის ნარკოტიკებით. მაწანწალა ჰიპები ყველაზე მოსახერხებელი „საზრანგორო საშუალება“ გახდნენ ნარკოტიკების გადასაზიდ-გადმოსაზიდად. რალა თქმა უნდა, ისინი გარკვეულ გასამრჯელს იღებდნენ. აბა, ვინ გაანაწილებს და ასეთი „სასარგებლო“ საქმისათვის თავდადებულ მუშაკებს? —

„ესტე თქვენი ახირებული, უბოროტო და უწყინარი ჰიპები!“ — ამბობენ ზრი ლანკაში.

აილიტატი ხილვევუ

სიღნეის სასამართლომ 450 დოლარით დააჯარიმა ავსტრალიელი მფრინავი ჯონ კამერონი, რომელმაც დაარღვია ქალაქე ფრენის წესი და თვითმფრინავით ორი ხიდის ქვეშ გაიფრინა. ერთ-ერთი — სიღნეის ცნობილი სამოცმეტრიანი ხიდა, რომელიც ყურეს ორივე მხარეს აერთებს. მიუხედავად სასამართლოს მკაცრი დადგენილებისა, კამერონმა უარი განაცხადა ჯარიმის გადახდაზე. მან თქვა რომ ამ გაფრენით პატივი სცა წარსულში ცნობილ ავსტრალიელ ავიატორს — სიდ მარშალს, რომელიც 1934 წელს პირველად გადაფრინდა ავსტრალიიდან ახალ გვინეაში და უმადლესი პილოტაჟის ოსტატად აღიარეს.

კამერონმა კი დაბალი ხილების ქვეშ ფრენის უმადლესი პილოტაჟით, პატივისცემა გამოხატა თავისი სახელოვანი წინაპრისადმი. არგუმენტს ვინაგრული საფუძველი არ აქვია, ოღონდ ვინმეს პატივსაცემად ასეთი ტრადიციების დამკვიდრება არ ღირსო! — ამბობენ სიღნეელი მოქალაქენი.

დასავლეთ გერმანიის ქ. ვუპერტალში თავისებური დაკითხვა მოუწყვეს ახალსკოლადამთავრებულებს. მერე და რა გამოირკვა? — 135 ახალგაზრდიდან მხოლოდ 40-ს გაუღიმა ბეღმა, რადგან მხოლოდ მათ მიეცათ სამუშაო, როგორც შეგირდებს, რომელნიც სპეციალობას უნდა დაეუფლონ, დანარჩენებს კი საბოლოოდ გადაუწურეს იმედი, რომ იმ ცოდნას, რაც სკოლაში მიიღეს და, ამასთან, ახალგაზრდული ძალა და ენერჯიას რაიმე გზას მისცემენ.

ოფიციალური მონაცემებით გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ამჟამად 120.000 ახალგაზრდას (20 წლის ასაკამდე) არც სამუშაო გააჩნია და არც სწავლის გაგრძელების საშუალება.

გერ-ში ახალგაზრდობას მთელი მომავალი“ წინა აქვს!

სანთლით სამხანი ავტორი

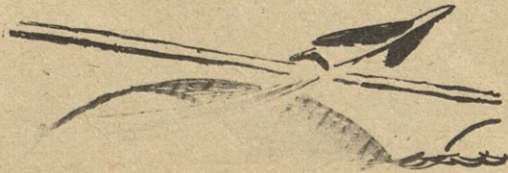
ლონდონის რამდენიმე გამომცემლობას დაეგალა დასტამბონ წიგნი, რომელიც საჭირო პასუხს გასცემს მარქსისტულ პრობლემაზე. წიგნი უნდა გაითვალისწინონ სტუდენტთა აუდიტორიები — სათვის. მაგრამ მთავარი ისაა, რომ ასეთი ნაშრომის ავტორი... ვერ გამოუნახავთ და, რალა თქმა უნდა, ვერც ასახელებენ კონკრეტულად მის გვარსა და სახელს. კონკრეტულად მხოლოდ ისაა ცნობილი, — წერს გაზეთი „მორნიგ სტარი“, — რომ რამდენიმე წამყვანმა სამრეწველო ფირმამ წამოაყენა მეტად ძვირფასი იდეა: ისინი მზად არიან გადაუხადონ 20 ათასი ფუნტი სტერლინგს (30-ნორარში ამას ჰქვია!) „სოციალურად სანდო“ ავტორებს, რომელნიც თავის თავზე აიღებენ და დახმარების ხელს გაუწვდიან „დაბნეულ, აფორიაქებულ სტუდენტობას, დააყენებენ მათ ჰუმარიტ გზაზე, რადგან ყველან და ყოველ ნაბიჯზე ამ ახალგაზრდობაზე ზეგავლენას ახდენს მარქსიზმი“.

„ძვირფასი“ ავტორები კი არ ჩანან.

უფუფავარი კავაგოვები

„ჯორჯანოლის უმუშევართა მოსამზადებელი კოლეჯი“ — ასეთი აბრა გაჩნდა გლზგოს პელა, გოგოური კოლეჯია შენობაზე. შოტლანდიაში დღითი დღე იზრდება უმუშევარ მასწავლებელთა რიცხვი. უკმაყოფილო სტუდენტებს დაკავებული აქვთ 12 კოლეჯი, საბოტეტო გამოსვლებში მონაწილეობას იღებს 13.500 სტუდენტი. კოლეჯის დამთავრების შემდეგ მათი ცხოვრება იწყება არა პირველი გაკვეთილით სკოლაში, არამედ რეგისტრაციით მუშათა დამქირავებელ ბაუროში, სადაც რამდენიმე წლით ადრე სწავლადამთავრებული მათ ივე უმუშევარი კოლეჯების განცხადებებითაა გამოტენილი კაორტოტეები.

ვერაფერს იტყვიო! ბრწყინვალე პერსპექტივა!

განიხილეთ დიდი უორუმი

1975 წელს საბჭოთა კავშირში წარმოებულია 700 მილიონი წყვილი ტყავის ფეხსაცმელი, თითქმის სამი წყვილი ერთ კაცზე, მაგრამ საქმე იმაშია, რომ გვაკლია მაღალხარისხიანი, მოდური ფეხსაცმელი. დაახლოებით ასეთივე მდგომარეობაა ქსოვილების, შეკერილი და საგალანტერო ნაწარმის, ავეჯისა და სხვა პროდუქციის მხრივაც.

საქ. კბ. XXV ყრილობის მასალებიდან.

სახმარ საგნებს, მანქანებს, თავყრილობა ბქონდათ დიდი, მეც იქ გახლდით და ცრემლნარევ სიტყვებს ლექსის ნაშვლით ვმკიდი.

ტუფლი: ლამის ვადვირო, დახლზე ვუვინთავ, რა ხანია, მუდამ ასეთ სიტყვებს ვისმენ: „ფუი, რას ვავს, ნახმარია?!“ „ცალ ფეხსაცმელს ქუხლი არ აქვს!“ „იფ, იფ, მაგას რა სჯობია!“

„ქუხლი ავერ, სკამქვეშ, გდია, გახინჯვის დროს ამრობია!“ „ხა, ხა, ხა, ხა, ამჩნევთ? ცალი პატარაა, ცალი — დიდი, კარგ ქაღალმებს შევიკრავ და ამ ჭდანებს არ ვიყიდი!“

„ნეტავ, ტუფლი არ ვიყო და გამომცხვარი ვიყო პური, რომ მენტოქე, დამჩაგვრელი, არა მყავდეს უცხოურია!“ სიბრაზისგან თორნიის პურიმ უზბლზე სილა შემოირტყა: „მოთმინება აღარ მყოფნის და, გთხოვთ, მომცეთ ახლა სიტყვა!

თავზე ისე ვადმოვევლე მე უამრავ საუკუნეს, წყალგამოდმა რომ აცხოზდნენ, გაღმით გრძობდნენ ამო სურნელს.

მაშინ ყველა ჩემს სვიან გზას იყო გამოკიდებული, რადგან უყველ-უნორცოდაც იჭრა ვიყავ დიდებული, თავს სილბოთიც ვიწონებდი, დღეს კი ისე უცბად ვხმები, სიდიდე რომ მომიმატონ, ურმის თვლებად გამოვდგები!“ „შენ რა ვიჭირს, მე ვარ ცოდო, — აქვითინდა მწარედ უაღი, —

კაციშვილი არ მიყიდას, თუნდ დამადონ ფასი ჩაღის. ბალახ-ბულახბირკიანი მატყლის ნართით მოქსოვილი, უპატრონო პატრონისგან ჭანდაბას ვარ მოსროლილი. რა ვქნა, წინსვლის ნათელი გზა იმიტომაც უფრო დავთმე, უირაფივით არ ავჭრედდე, წვიმაში რომ მოვხვდე საღმე, დღეს, ქართულ შალს, ლევის ზადი მაინც რატომ უნდა მქონდეს,

როს შეფერვით ვანცვიფრებდი ქსენოფონტს თუ ჰეროდოტეს?!

როს მყიდველებს არა მართო ადგილზე ვერ ავიდოდი, ხაზდვალ თუ ხხვა ტრანსპორტით ხაზდვარგარეთ ვადიოდი. ახლა, როცა ესთეტიკა უმრავლესთა დარდი არი, სირცხვილია კვლავ მრავლობდეს შალი ჩემებრ ზადიანის ნეტავ, შალი არ ვიყო და ღვინო ვიყო, თუნდ „საერო“, ბნელ საწყობში არ გწვალობდე უმზეოდ და უშაეროდ!“ „სამარო! ვით შენ და პური, არც მე ვიყავ დასაციანი, რა სიამით მხვამდნენ, მოწმე არის მწვადი და საცივი.

ახლა ისე ბედუკუდმა დატრიალდა ჩემი ჩარხი, სადაც უნდა შეიარო, ერთნაირად მლანძდავს ხალხი: რესტორანში: „საერო“ გვაქვს, მიირთმევთ თუ ხხვავან წახვალთ?“

„წავალთ, რა ვქნათ, ცუდად ვსდებით, მაგ ღვინოს რომ დავინახავთ!“

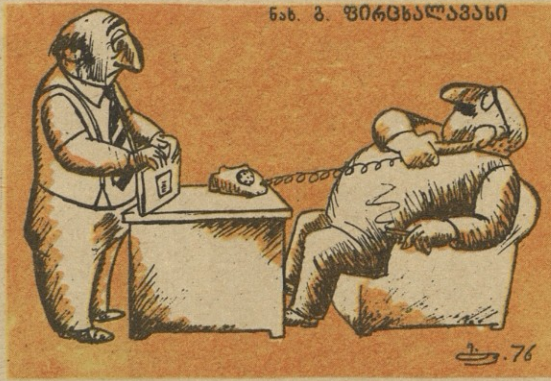
გასტრონომში: „საერო“ გვაქვს, ხულ ახალი მიღებული!“ „ხხვა არა ვაქვთ? წამო, წამო, საწამლაგში მივცეთ ფული?“ მზისქვეშეთში ჭერ სახელი ჩემებრ არცის შედგავია, სირცხვილისგან მთხლდა ვსდები, „საეროს“ რომ შეძახიან ისე ხუსტი გულიხა ვარ, მომკლავს დარდი მეტისმეტი, თუ არ გავაუკეთეს მეც და ჩემი ეტიკეტიც!“

დიდ ფორუმზე გაჩენის დღეს ვინდა აღარ იწყვედიდა: ჯემპარი, შვაბი, სპაში, შიშა, უთო, ზალი, კაბა, წინდა... თავეჯდომარე: „გთხოვთ მიბოძოთ ნება, ერთი რამე გითხოვთ:

ცრემლით იშობთ თავს ხელახლა? ის თქვით, რა გასურთ, რას მოითხოვთ?!”

ყველა მართალ: „გვინდა, მკაცრად მოჰკითხონ იმ არამზადებს, აბუჩად რომ აგვიგდეს და მახინჯები დავგამზადდეს!“

მიუვარდ ისაბამე

— ქრევეზე მსაყვედუროდით, თვითკრიტიკით რატომ არ გამოდინარო! თვითკრიტიკით გამოვედი და სასტიკი მსაყვედური გამომიცხადეთ!

ნიანგის ლოკატორი

ლაგოდების რაიონის სოფელ თამარიანის ახლოგარდობა კულტურულ დასვენებას მოკლებული ვართ. კლუბი გვაქვს, მაგრამ შიგ შესვლისა გვეშინია! ასე ამბობენ, „ავარიულიაო“ და, კინოსეანსის ან სპექტაკლის მიმდინარეობის დროს, შეიძლება, დაინგრეს! ჩვენ ბალეტი მოვამზადეთ, მაგრამ კლუბში მაინც არ შეგვიშვეს: ჯერ გავამზადრებთ, გავარემონტებთ და მერე, თუ გინდათ, მქუხარე ტაშიც დაუკარიოთ!..

* * *

თბილისის 26 კომისიის რაიონის გარეკახეთის ქ. № 6 სახლის მცხოვრებნი, სასმელ წყალთან ერთად, თევზის ქონსაც ვსვამთ. არ გეგონოთ, თევზის ქონს აფთიაქში ვყიდულობდეთ: ჩვენს ოსკანებში იგი უხვად მოდის!... ხანდახან ქონს თვითონ თევზებიც კი მოჰყვებიან, მაგრამ ძალზე პატარები, როგორც ჩანს, დიდები მიღში ვერ ეტევიან, თორემ რაღა გვიჭირდა!..

* * *

დაბა წყნეთში ვცხოვრობთ, არსენა ოძელაშვილის ქუჩის № 21-ის გაგრძელებაზე. აქ არც სინათლე გვაქვს, არც გზა და არც ტელეფონი. № 21-მდე კი ყველა სიკეთე არის, რაც მშრომელი ადამიანის ხელს გაუკეთებია. კი არ გვშურს, მაგრამ ჩვენც გვინდა გვქონდეს სინათლე და გზა. ტელეფონს კი ისე ვამბობთ, ძალზე მოკრძალებით!..

* * *

გორში, გორკის ქუჩაზე ვცხოვრობთ. ჭავჭავაძის ქუჩიდან მახარაძის ქუჩის გადაკვეთამდე სულ 300 მეტრი იქნება, მაგრამ გაუვალი ჭაობია. უკვე 15 წელია ამ მონაკვეთის გაკეთებას გვიპირდებიან. ჯერჯერობით დაპირება დაპირებად რჩება. ვერ ვსარგებლობთ ვერც ერთი თანამედროვე ტრანსპორტით. აქ ანტისანიტარიის გამეფებული.

* * *

ჭიათურის რაიონის სოფ. სალიეთისა და სოფ. მორძგვეთის 450 ოჯახს სამანქანო გზა არ გავაჩნია. რკინიგზის გადაღმა ვართ მომწყვდეულები. ვერც ერთი დანიშნულების ავტომანქანა ჩვენს სახლს ვერ მოადგება: ვერც სასწრაფო, სახანძრო, სატვირთო და მსუბუქი. რა იქნება, რკინიგზაზე ერთი გადასასვლელი რომ გავკეთდეს და ჩვენც დავეუკავშირდეთ ამ მაღლიან ქვეყანას ავტომანქანით?

მოიხმინა შანი სინარულიძე

ქვეყნული გამომცემლობა

ნახატი თემების აღწერის, მ. ლომიძე, მ. შიშა, დ. ხუროცი, მ. მუხომბე, ლომიძე.

სარედაქციო ადრეგაბა: % ათლქვეშამ (მთ. რედ. მოადგილე), % კაციშვილი, % ლომიძე, % მალაზაშვილი (მხატვ. რედ.), % ნიანგი.

ს. ნიუნიანი, % სინარულიძე (ქვე. მდივანი), % ფირცხალაბა, % ზალიძე, % საბარისა და იუზოლის შუბრის შუბრული „ნიანგი“.

გამომცემლობა: % ტმინაშვილი რედაქტორი მ. კუხალაშვილი, % თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 42, % საბართხილოს კა ცა-ის გამომცემლობა, % ბალაგა სააურობად 25/VI-76 წ. სულაშვილი დასაბამად 20/VII-76 წ. კალაღის ზონა 70X108/8.

ფიზიკური ნაბამლი ფურცელი 1. სალარცხვი-საბამომცემლო თბაბი 1.7 % საბართხილოს კა ცა-ის გამომცემლობის სტამბა, თბილისი, ლენინის ქ. 14. % შიშა 2242. უკ 01907. ბირ. 138.000 % ტბილისი, პრ. რუსთაველი № 42, სატრიკო-იუმორისტისკი ჯურ-ნალი „ნიანგი“.

ბელეფონები: 99-76-69, 98-19-42, 98-10-78, 98-49-82.

რედაქციო შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.

